

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 14 och 19 a § i lagen om skatt på arv och gåva

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om skatt på arv och gåva ändras så att de skatteprocentsatser som ska tillämpas på arvsandelar och gåvor sänks med tre procentenheter för de skattskyldiga som hör till den första skatteklassen.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt. Lagen ska tillämpas på sådana fall då skattskyldigheten har inträtt den 1 januari 2009 eller därefter.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2009 och avses bli behandlad i samband med den.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Genom de bestämmelser i lagen om skatt på arv och gåva (378/1940) som trädde i kraft vid ingången av detta år lindrades arvsbeskattningen i och med att den övre gränsen för den skattefria arvsandelen höjdes från 3 400 euro till 20 000 euro. Samtidigt höjdes make- och minderårighetsavdraget. Ändringen av gåvobeskattningen var enbart en typ av inflationsjustering genom att den övre gränsen för en skattefri gåva höjdes till 4 000 euro. På detta sätt särskiljdes arvsskatteskalen från gåvoskatteskalen.

I enlighet med regeringsprogrammet överlämnade regeringen den 16 maj 2008 en proposition om utvidgning av den skattelättnad vid generationsväxlingar som gäller gårdsbruksenheter och andra företag och som ingår i lagen om skatt på arv och gåva (RP 53/2008 rd). Den nuvarande skattelättnaden som grundar sig på undervärdering av värdet på en gårdsbruksenhets eller ett annat företags tillgångar skulle ändras så att värderingsnivån sänks från 40 procent till 20 procent av det belopp som avses i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005). Under behandlingen av propositionen i riksdagens grundlagsutskott kom det fram att propositionen kan stå i strid med grundlagens princip om jämlik behandling på ett sätt som gör att lagförslaget inte kan be-

handlas i normal lagstiftningsordning. Därför fattade regeringen den 10 september 2008 ett principbeslut om att överlämna en kompletterande regeringsproposition genom vilken det aktuella missförhållandet skulle rättas till. Avsikten var att företagets tillgångar av investeringsnatur skulle värderas till gängse värde vid arvsbeskattningen och gåvobeskattningen om de utgjorde en betydande del av företagets tillgångar. Under den fortsatta beredningen har det klarlagts att det i praktiken inte går att skapa en modell som jämlikt beaktar företag som representerar olika sektorer och har olika ställning och är i olika utvecklingsskeden.

Regeringen har därför beslutat att inte komplettera propositionen. Genom regeringens skrivelse till Riksdagen av den 28 november 2008 återtas också regeringens proposition av den 16 maj 2008 med förslag till lagar om ändring av lagen om skatt på arv och gåva samt 47 § i inkomstskattelagen (RP 53/2008 rd).

I stället för att ändra skattelättnaden vid generationsväxlingar föreslås det att arvs-skatteskalen och gåvoskatteskalen ändras allmänt så att skattesatsen sänks med tre procentenheter i alla kategorier. Ändringen ska endast gälla dem som hör till den första skatteklassen. Därmed ska skatteklass I och skatteklass II föreskrivas olika skalor.

2 Propositionens statsfinansiella konsekvenser

Förslaget kommer att minska utfallet i fråga om arvs- och gåvoskatten med uppskattningsvis 60 miljoner euro på årsnivå. Av detta hänför sig 15 miljoner euro till 2009.

Ändringen lindrar relativt sett mest den skatt som tas ut för en arvsandel på 40 000 euro och då är skattelättnaden 28,6 procent. Räknat i euro är skattelättnaden naturligtvis störst i fråga om de största arvsandelarna och gåvorna. I fråga om de största arvsandelarna lindras beskattningen med drygt 19 procent. Av tabellen nedan framgår vilken effekt ändringen har på olika stora andelar i ett bo.

Värdet på andel i ett bo	Skatteminskningen	
	euro	%
25000	150	25,0
40 000	600	28,6
70 000	1500	23,8
100 000	2400	21,6
500 000	14 400	19,2
2 000 000	59 400	18,9

Beloppet av skatten på gårds- eller företagstillgångar som ingår i en arvsandel eller gåva minskar på motsvarande sätt.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

4 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2009 och avses bli behandlad i samband med den.

5 Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits. Lagen ska tillämpas på sådana fall då skattskyldigheten har inträtt den 1 januari 2009 eller därefter.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av 14 och 19 a § i lagen om skatt på arv och gåva**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 12 juli 1940 om skatt på arv och gåva (378/1940) 14 och 19 a §, sådana de lyder i lag 1063/2007, som följer:

14 § Arvsskatten betalas enligt följande skala i skatteklass I:			19 a § Gåvoskatten betalas enligt följande skala i skatteklass I:		
Den beskattnings- bara andelens värde i euro	Konstant skatte- tal vid andelens nedre gräns, i euro	Skatteprocent för den över- stigande delen	Den beskattnings- bara andelens värde i euro	Konstant skatte- tal vid andelens nedre gräns, i euro	Konstant skatte- tal vid andelens nedre gräns, i euro
20 000—40 000	100	7	4 000—17 000	100	7
40 000—60 000	1500	10	17 000—50 000	1 010	10
60 000—	3 500	13	50 000—	4 310	13

Arvsskatten betalas enligt följande skala i skatteklass II:			Gåvoskatten betalas enligt följande skala i skatteklass II:		
Den beskattnings- bara andelens värde i euro	Konstant skatte- tal vid andelens nedre gräns, i euro	Skatteprocent för den över- stigande delen	Den beskattnings- bara andelens värde i euro	Konstant skatte- tal vid andelens nedre gräns, i euro	Konstant skatte- tal vid andelens nedre gräns, i euro
20 000—40 000	100	20	4 000—17 000	100	20
40 000—60 000	4 100	26	17 000—50 000	2 700	26
60 000—	9 300	32	50 000—	11 280	32

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas när skattskyldigheten har
inträtt den 1 januari 2009 eller därefter.

Helsingfors den 28 november 2008

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Jyrki Katainen*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av 14 och 19 a § i lagen om skatt på arv och gåva

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 12 juli 1940 om skatt på arv och gåva (378/1940) 14 och 19 a §,
sådana de lyder i lag 1063/2007, som följer:

Gällande lydelse

14 §
Arvsskatten betalas enligt följande skala i
skatteklass I:

Den beskattnings- bara andelens värde i euro	Konstant skatte- tal vid andelens nedre gräns, i euro	Skatteprocent för den över- stigande delen
20 000 — 40 000	100	10
40 000 — 60 000	2 100	13
60 000 —	4 700	16

I skatteklass II betalas skatten till dubbelt
belopp av skatten enligt skalan.

Föreslagen lydelse

14 §
Arvsskatten betalas enligt följande skala i
skatteklass I:

Den beskattnings- bara andelens värde i euro	Konstant skatte- tal vid andelens nedre gräns, i euro	Skatteprocent för den över- stigande delen
20 000—40 000	100	7
40 000—60 000	1 500	10
60 000—	3 500	13

*Arvsskatten betalas enligt följande skala i
skatteklass II:*

<i>Den beskattnings- bara andelens värde i euro</i>	<i>Konstant skatte- tal vid andelens nedre gräns, i euro</i>	<i>Skatteprocent för den över- stigande delen</i>
<i>20 000—40 000</i>	<i>100</i>	<i>20</i>
<i>40 000—60 000</i>	<i>4 100</i>	<i>26</i>
<i>60 000—</i>	<i>9 300</i>	<i>32</i>

19 a §
Gåvoskatten betalas enligt följande skala i
skatteklass I:

Den beskattnings- bara andelens värde i euro	Konstant skatte- tal vid andelens nedre gräns, i euro	Konstant skatte- tal vid andelens nedre gräns, i euro
4 000—17 000	100	10
17 000—50 000	1 400	13
50 000—	5 690	16

19 a §
Gåvoskatten betalas enligt följande skala i
skatteklass I:

Den beskattnings- bara andelens värde i euro	Konstant skatte- tal vid andelens nedre gräns, i euro	Konstant skatte- tal vid andelens nedre gräns, i euro
4 000—17 000	100	7
17 000—50 000	1 010	10
50 000—	4 310	13

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

I skatteklass II betalas skatten till dubbelt belopp av skatten enligt skalan.

Gåvoskatten betalas enligt följande skala i skatteklass II:

<i>Den beskattnings- bara andelens värde i euro</i>	<i>Konstant skatte- tal vid andelens nedre gräns, i euro</i>	<i>Konstant skatte- tal vid andelens nedre gräns, i euro</i>
<i>4 000—17 000</i>	<i>100</i>	<i>20</i>
<i>17 000—50 000</i>	<i>2 700</i>	<i>26</i>
<i>50 000—</i>	<i>11 280</i>	<i>32</i>

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas när skattskyldigheten har
inträtt den 1 januari 2009 eller därefter.*